

Ik ben een kosmopoliet

In gesprek met Kantcho Kanev

Het is exact zes jaar geleden dat we in Pandora een interview met Kantcho Kanev en zijn vriendin Margarita Pueva publiceerden. Het was een verhaal over een dialoog tussen deze twee kunstenaars. Sinds die tijd is er het een en ander veranderd.

Het belangrijkste is wel dat Margarita na een lang ziekbed vorig jaar is overleden. Daarom kwam er de laatste jaren weinig uit Kantcho's handen. We spreken hem in zijn atelier in Den Haag nadat hij is teruggekeerd uit zijn geboorteland Bulgarije waar er in de hoofdstad Sofia een grote expositie was van zijn werk.

Hij zit nu een jaar in deze ruimte, maar hij is eigenlijk op zoek naar een groter atelier.

Door Lizan van Dijk & Ruud Vermeer

De kunstenaar is een goedlachse man die ons gastvrij verwelkomt met koffie en koek. In het verhaal dat hij vertelt lopen verleden en heden voortdurend door elkaar heen. Het geeft een mooi en boeiend beeld van een typisch kunstenaarsleven.

"Ik ben begonnen met een nieuwe serie. Er is een pagina omgeslagen en ik zal verder moeten. Ik schilder wat lichter en de kleuren zijn iets veranderd. In de komende maanden heb ik exposities in Nederland, Duitsland en Bulgarije en daar moet ik nieuw werk voor maken. Voordat Margarita stierf heb ik een jaar lang voor haar gezorgd in Düsseldorf. Ik zag veel zieke mensen en heb hun eenzaamheid ervaren. Ik leerde dat gezondheid belangrijk is en dat wil ik in mijn nieuwe werk laten zien. Het is voor mij erg belangrijk hoe mensen erop zullen reageren."

Er is een pagina omgeslagen en ik zal verder moeten

Kantcho is geboren in Rousse, een stad aan de Donau, een belangrijk cultureel middelpunt in het noorden van Bulgarije. Zijn vader was decoratieschilder en zag al vroeg dat zijn zoon talent had. Hij bracht hem in contact met Kiril Stanchev, een bekend kunstschilder. Stanchev leerde hem vrij te zijn. Iets dat niet makkelijk was onder het communistisch regime in die jaren. Stanchev vertrouwde hem en gaf hem de sleutels van zijn atelier. Kantcho ontdekte door de boeken die er stonden de grote kunstenaars, zoals Rembrandt en Van Gogh. Zijn vader overleed toen Kantcho zestien was en zijn leraar werd een soort tweede vader voor hem. Hij was een strenge leermeester die zorgde dat hij niet te vroeg met zijn werk naar buiten kwam. In 1986 had hij op negentwintjarige leeftijd zijn eerste expositie in Rousse.

Een jaar later leerde hij de Nederlandse kunstenaar Theo Koster kennen tijdens een internationaal symposium in Polen. Het was het begin van een vriendschap die hem drie jaren later deed besluiten naar Nederland te gaan. Hij bleef hier een maand. In het atelier van Theo in Den Haag schilderde hij drie kleine werken. Tot zijn vreugde wist Theo die voor hem te verkopen. Van de opbrengst kon hij onder andere naar de musea waar hij graag heen wilde. Het was ook het begin van zijn succes in Nederland.

Groot was de teleurstelling toen hij daarna bij terugkeer in Bulgarije ontdekte dat zijn huis compleet was leeg gehaald. Het maakte het aanbod om voorgoed naar Nederland te komen een stuk aantrekkelijker. Dankzij de hulp van galeriehouders waar hij inmiddels bevriend mee was geraakt, brak de kunst van Kantcho vrij snel door en kon hij in tal van plaatsen exposeren. Het samenspel van lijnen, figuren en kleuren draagt onmiskenbaar een eigen signatuur.

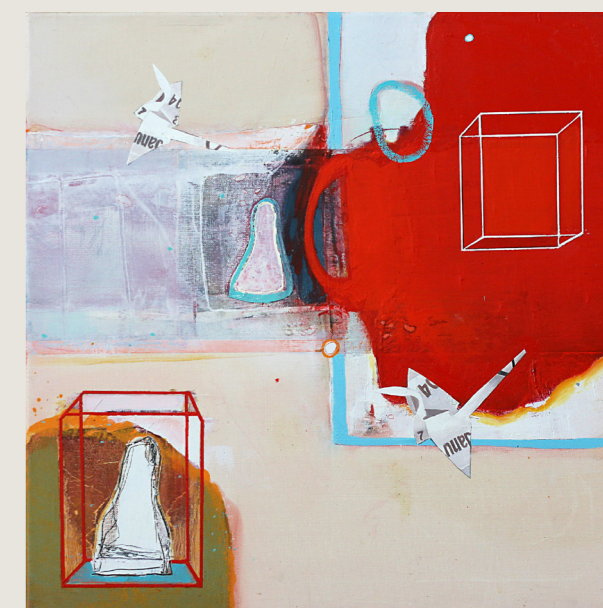
"Onder het communisme was het voor een Bulgaars kunstenaar heel moeilijk om in een ander land te exposeren. Ik wilde communiceren met een nieuw publiek, want kunst is internationaal. Ik las veel over de kunst in Europa en wilde het graag overal bekijken. Toen ik in Nederland kwam ben ik Rembrandt gaan bewonderen en natuurlijk ook Van Gogh. Dat was een emotioneel moment! Kunst is niet gebonden aan grenzen. Ik wilde overal kunnen exposeren, ik ben een kosmopoliet."

Verwachten, olie op doek, 70 x 60 cm

Contact, olie op doek, 70 x 60 cm

Een plotselinge windvlaag, olie op doek, 50 x 50 cm

Raam, olie op doek, 70 x 60 cm

Back to memory 04, gemengde techniek op doek, 50 x 50 cm

Angels Diner, 250 x 200 cm

Path II, 100 x 100 cm

Met mijn schilderijen zoek ik het pad dat mij zal leiden buiten het bestaan

Margarita

Na het verdwijnen van de communistische dictatuur in Bulgarije brak er in dit land een periode van wanorde uit. Kantcho vestigde zich definitief in Den Haag en had er in verloop van tijd verschillende ateliers. Er volgden jaren van succesvolle exposities in binnen- en buitenland.

In 1999 maakte hij een reis naar Irian Jaya (Nieuw Guinea). Daar deed hij nieuwe inspiratie op. Twee jaar later kreeg hij tijdens de Holland Art Fair in Den Haag zijn Nederlandse paspoort uitgereikt door de toenmalige wethouder van Cultuur, Louise Engering.

In 2007 leerde hij Margarita kennen toen hij een expositie van haar bezocht in Düsseldorf in haar eigen galerie. Ze waren elkaar ooit eerder tegen gekomen in Bulgarije, maar nu sprong er een vonk over. Ze werden verliefd en besloten een atelier te delen in Den Haag. Hij schilderde en zij maakte haar kleurige beelden en schilderijtjes. Ze exposeerden samen en zochten naar gemeenschappelijke thema's. Negen jaar lang werkten en woonden ze deels samen.

Kantcho wijst op een aantal nieuwe werken. Er staan afbeeldingen van papieren vogels op. Hij vertelt dat het brieven zijn die symbool staan voor de dialoog met Margarita.

Met haar had hij voorheen vaak interessante gesprekken en discussies over kunst. Ze kwamen zo tot de kern van wat hen bezig hield. Ze spraken onder andere over actuele kunst en alles wat ermee samenhangt, over politiek en geo-politiek. Nog steeds voert hij in gedachten gesprekken met haar terwijl hij aan het schilderen is.

Exposeren

Op het moment dat wij Kantcho spraken was hij betrokken bij een expositie van Bulgaarse kunstenaars in Pulchri Studio in Den Haag die afgelopen in januari plaats vond. Bulgarije is in 2018 voorzitter van de EU en ter gelegenheid daarvan werd deze expositie gehouden. Er werd niet alleen kunst vertoond, maar er vonden ook allerlei culturele manifestaties plaats.

"Ik ga binnenkort voor het eerst na dertig jaar exposeren in mijn geboortestad Rousse. Dat is erg belangrijk voor mij, want ik heb er veel herinneringen."

...Met mijn schilderijen zoek ik het pad dat mij zal leiden buiten het bestaan. Het pad, dat de orde van normen verwerpt. Ik wil naar mezelf zoeken, als vader, als zoon, als een wijze man, als een zelfzuchtig wezen met zo veel dwaze ijdelheid, als een deel uit het heelal. Ik wil in de schoot van mijn moeder verzinken en haar overstelpen met zoveel niet gevonden antwoorden. Laat haar mij maar in slaap sussen en mij terugbrengen naar de knoop. Zou ik hem ontwarren? Zouden wij – jij en ik – hem ontwarren, mijn vriend? Laten we de weg van de kleuren gaan volgen.... (Kantcho, 1996)

Meer informatie over Kantcho Kanev:
<https://kantchokanevart.wordpress.com>

Expositie:
 Galerie Delfi Form, Zwolle van 5 april t/m 5 mei.

Verwachting, mix media op doek, 100 x 150 cm